

Виходить у Львові щодня (крім неділі і гр. кат. свят) о 5-ій годині по полудні.

Редакція і
Адміністрація: улица
Чарнецького ч. 12.

Письма приймають ся
лишь франковані.

Рукописи звертають ся
лишь на окреме жадане
і за зложенем оплати
почтової.

Рекламації незапеча-
гані відні від оплати
почтової.

НАРОДНА ЧАСОПИСЬ

Додаток до „Газети Львівської“.

Передплата у Львові
в агенції дневників
пасажа Гавемана ч. 9 і
в ц. к. Старостах на
провінції:
на цілий рік К 4-80
на пів року „ 2-40
на чверть року „ 1-20
місячно . . . „ —40
Поодинокое число 2 с.
З почтовою пере-
силкою:
на цілий рік К 10-80
на пів року „ 5-40
на чверть року „ 2-70
місячно . . . „ —90
Поодинокое число 6 с.

Вісти політичні.

(До ситуації. — Противмадярські демонстрації Хорватія. — Полагоджене англійсько-ірландського спорю).

Субкомітет прасової комісії відбув в п'ятницю засідання і ухвалив кілька змін в правительственнім предложеню прасового закона. Найважнійша зміна дотикає §. 10. Правительственне предложенє каже в тім параграфі, що відвічальним редактором часописи може бути лише австрійський горожанин, однак субкомітет вичеркнув ту постанову та ухвалив, що відвічальним редактором в Австрії може бути також підданий чужої держави. Як доносить „Neue Fr. Presse“, послідне засідання польського Кола відкликав предсідатель Кола п. Яворский на представлене правительства, аби заждати на правительственні предложеня в справі валюти. На тім то засіданю мала бути обговорювана іменно та справа, а між иншими мав забирати голос в справі валютів, особливо щодо виплат в готівці губернатор австро-угорського банку др. Білинський, що має право брати участь в нарадах Кола як посол соймовий і член палати панів.

В п'ятницю повторили ся знов демонстрації в Загребі, в котрих вели перед переважно студенти. Демонстранти здирали мадярські написи в залізничного двірця, банку і дирекції скарбу. На площі Кин-Гедерваріого прийшло до кровавої стрічки між войском і демонстрантами. Вечером погашено ліхтарні, так що ціле місто було позбавлене світла. Войско з насадженими багнетами опорожнило улиці.

Хорватські демонстрації против Угорщини мають свою глибоку причину. Іменно Хорватія, що стоїть тепер у відносинах автономічної зависимости до Угорщини на основі угоди в 1867-ого року, невдоволена зі свого підлежного становища і ворожо настроєна супротив Мадярів, що старають ся обмежити хорватську автономію. Хоч і як широкі права дає згадана угода Хорватам, однак все таки має она свої невідгідні точки, що чим дальше, тим більше дають ся в знаки Хорватам. В руках будапештеньського правительства, на основі сеї угоди, находять ся хорватські залізниця, почта, телеграф, спільна армія і домени, а крім того Хорватія віддає зі своїх податків 56% до угорського державного скарбу. Останна рещта не вистарчає Хорватам на краєві видатки культурної і економічної ваги і тому в цілім краю слідно великий занепад так на просвітнім, як і на економічнім поли. Крім того мадярське правительство, протегуючи усіми способами мадярській промисл, зробило Хорватію ринком для мадярської продукції та не допускає до розвитку хорватського промислу. Не диво отже, коли Хорватія все невдоволена і коли від часу до часу то невдоволене проявляє ся демонстраціями і протестами на улицах Загребу або инших міст. Тепер же скористали Хорвати і з агітації Кошутівців против австро-угорської угоди а за повним відлученем Угорщини і протестують собі против хорватско-угорської угоди, демонструють, атакують мадярську армію, здирають угорські герби і написи та хочуть тям способом приневолити Мадярів до відновлення хорватско-угорської угоди на справедливійших основах.

По великім напруженю, яке в послідних двох роках обявляло ся в Ірландії і мало що

не довело в осени до вибуху явної революції та викликало в боку англійського правительства стан винимковий в більшій часті Ірландії, арештованя і засуди ірландських послів і т. п. — ірландська справа нагло знов входить на мирову дорогу. Рішуча опозиція Ірландців зробила видко своє: примусила англійський уряд заняти ся утихомирєнем внутрішнього ворога, котрий стає тим небезпечнішим, що звні збирають ся против Англії чим раз то густіші хмари. До того теперішнє правительство торисів (консерватистів) та злучєних з ними уніоністів (націоналів) — котрі як раз злучили ся перше ще за ліберального правління Гладстона для повалєня предложеного ним білю про ірландську самоуправу (home rule) — побоює ся, чи зможе на дальше здобути собі в Англії відповідну більшість і для того бажає повискати для себе Ірландців. В тій цілі правительството виготовило відповідний біль, що має управити аграрні відносини в Ірландії. Після того білю ірландським хлопам, що доси були лише арендарями землі, належачої до ляндлордів, можна буде викупити арендовану землю на власність, при чім сплата земельної індемнізації розложена на 68 літ. Хоч біль не приволоже ще примусового виласєня ляндлордів, однак в виду великого їх задовженя і прикрих обставин, споводованих ірландською аграрною агітацією, англійські ляндлорди дуже радо позбудуть ся своїх земель а з ними і клопотів з ірландськими хлопам, вічними бойкотами, страйками і забурєнями. На цілі викупу ірландської землі призначує правительство 2 1/2 мільярди корон, по 120 мільонів корон річно і в тій цілі затыгне Англія нову позичку. Біль закаує при тім купувати землю для спекуляції. Переведєня

4)

РОЗПЛАТА.

(З французького — Франсоа Коппе).

(Дальше).

Ні сантіма. Я був зруйнований до чиста, а при тім, не забувайте, лінивий і марнотравний. Кілька місяців я жив продаючи книжки, меблі, одяги і вже був на краю страшної нужди, коли ще в пору спас мене один давнійший товариш з літературного кружка. Від сеї пори, як він випечатав дві три добре оброблені і бистроумні статі в одній звістній газеті, ми назвали его зрадником і відвернули ся від него. Але се був добрий чоловік, не памятаючий зла і постарав ся мені о занятя в сій вечірній газеті, при котрій і він був сотрудником. Там я виповняв вельми скромний уряд, дрібного репортера, так би сказати літературного післанця і то лише на час, для проби. І щож було робити, треба було жити з чого небудь, і я спасував дрібні вісти, щоби заробити десять франків. Тут вже не було часу, після приписів нашого Чилійця, задавати собі питання, чи слова пахнуть рожами чи газом, чи гладить рукою гадину чи ангорського кота. То одно вирабляє вже стиль і лишєнь педанти впевняють, що журналістична праця цеує стиль. Спершу було трудно... Що за біганина, зако-

лот! Просто в балю на добродійні цілі я біг на площу Рокет, щоби бути присутним при виповненю смертного засуду на злочинця. Обіхавши пів Франції в екстра-поїзді президента та побувши на двацяти банкетах з тоастами, я мусів бути присутним на забаві анархістів, їсти в ними ковбасу та запивати квасним вином. Но то було життя, правдиве життя, поглотивше мене цілковито і на тім скінчило ся, що я полюбив своє ремесло. А любити его — значило гарно виповняти. В газетах, де я працював, мене завважали і зачали цінити. Ведучи дальше свій репортерський відділ під псевдонімом, я в тім часі під своїм власним іменем помістив кілька оповідань і одну довгу повість. В тім часі я писав і зі встидом для себе мушу признати ся, що думаючи о читателях, я старав ся їм приподобати, їх розціквити. Так они ошибали ся, ті крижуні „Хвиліни“, писати треба для публіки і Теофіль Готе мав рацію, говорячи, що недост. точно бути дураком, щоби мати успіх. Так отже я доборов ся того, що мої твори купує публіка. Нужда приневолила мене працювати і я праці завдячую свій талант. Недавно я випустив в світ мій перший роман і в короткім часі вишло кілька накладів, а праса ще до тепер говорить о ім. І то по шістьох тижнях! Рідкий успіх, неправдаже? Мені вже завидують, але не обмовляють... В тих каварнях, де я більше не захожду, мене торжественно виключили. Дуже добрий знак, знаменитий!

Жду з нетерпеливістю статі, в котрій можна би прочитати між стрічками, що я обманю в картах, або служу в тайній поліції. Від сеї хвилі можу без журби глядіти в будуччину, бо мусите знати, отче, нема лаврів без гнилі. О, я не маю жадної самоудрєства! В моїй книжці повио похибок. Єї одинока заслуга, що она не склевєна після якого небудь модного шаблону. Я наміряю виробляти ся і, розуміє ся, підійду в гору, будьте певні... І так, если я за тих пять літ зумів замінити лінь на трудолюбність, гордість на здоровий розум, фантазію на артистичне почуте, если я засмакував в тім винограді, від котрого всі не маючі таланту відвертають ся з словами: „Він зеленій, ягідки нема доспілої...“, то се лиш виключно завдячити мушу утраті маєтку і спасєнній науці голоду і нужди. Для чоловіка, що пітєнує ся, нема нічого ліпшого, як дістати здорового штовханця від судьби. Ви скажіть або напишіть Реноделєви, що я єму завдячую свою кар'єру і уважаю его своїм добродієм.

Тепер розговоривши ся поет вже цілком заволодів симпатію сьвященника, котрий був би радо вів дальшу розмову, помимо непонятних для него технічних слів і прочих літературних виражень, если би був не пригадав собі, що до півночі має відбутися три візита. — Я докладно розповім Реноделєви зміст нашої розмови, а поки що, як я вже вам говорив, вельми спішу ся... Будьте так добрі, підпишіть отсе поквітване.

его буде доглядати трьох державних комісарів. — Експозе міністра для Ірландії, Віндема, котрим він предложив парламентови аграрний ірландський біль, прийняла палата послів грімкими оплесками. Речники всіх партій заявили ся за бідем. Провідник Ірландців Рендмонд признав, що біль, хоч не сповняє ще основних бажань ірландського народу і примусового викупу всієї землі і самоуправи, однако єсть великим кроком вперед і Ірландці витають его радо, як перший ступінь для загоння ран „зеленого Ерину“. По тих заявах біль в першій читаню зараз таки прийнято і відслано до комісії. — Рівно-ж і англійська та ірландська праса прийняли біль симпатично.

Новинки.

Львів дня 30 го марта 1903.

— **Реколекції для пань** відбудуть ся в днях 1, 2, 3 і 4-го цвітня с. р. в церкві СС. Василіанок при ул. Збликевича у Львові, кожного дня о год. 4-ій по полудни. В суботу 4 цвітня о год. 4½ по полудни відбуде ся сповідь, а в неділю 5 цвітня о 8-ій рано причастія.

— **Латинський Великдень і жидівська пасха.** Сего року великодній неділя після латинського обряду а перший день жидівського свята пасхи сходять ся разом. Єсть то незвичайно рідка подія, котрої не було ще від 1328 р. Того року зійшли ся були жидівські свята з латинськими так само.

— **Міске бюро праці** у Львові подає до відомости, що в місяцях січні і лютім с. р. зголошено вільних місць 1512, внесено подань о заняті 1794, а нараєно праць 627 глядаючим. Заєдно даєть відчувати недостача добрих слуг і що місяця зголошених місць в більше чим слуг, особливо кухарок. В марті, від коли почались теплі дні, замічаєть приплив робітників з провінції, хотяй у Львові в така недостача робіт, що навіть робітники замешкалі у Львові постійно, не можуть найти праці. При міських роботах одержало в марті занятя поверх 500 робітників.

— **Засуджене агента еміграційного.** Суд карний в Рацібожу засудив оногди агента еміграційного, Оскара Альберса на 5 літ вязниці за цілий ряд обманств, яких допустив ся на 51 емігрантах з Галичини, від котрих вимантив під великими позорами багато грошей.

Молодий чоловік підписав ся і віддав поквітована святиченикови та ще раз перебіг очима вексель, при чім півголосно промовив: „І так витаю тебе, товста мошонко! Лиш не важе ся мене відривати від роботи... Я не хотів прийняти участи в вечери у мого приятеля Тиреля, хоч там буде гарна Марго з театру Варієте, а добре би... Ах мошонко, ти готова мене збити з правдивої дороги.“

Священик, дещо заклопотаний тою заміткою, почав прощати ся.

— Простіть, отче — сказав Люї Дюбля. — Я-ж тепер пригадав собі, що се різдвяний дарунок. Я хотів з моєї сторони чим небудь віддячити ся... Нині всі банки замкнені, так і годі мені дістати ту більшу суму. Але я маю в столі пятьсот франків, що дістав їх за посльдне видане книжки. От, се они. Безперечно ви знаєте багато бідних дітей, котрим здадут ся ті гроші.

— Сердечно дякую вам, — сказав святиченик, беручи пять кредитних білетів. — В моім давнійшій приході, в діляниці шматярів, єсть як раз пять сиріток.

— Не годить ся забувати і про старців. — замітив молодий чоловік. Вчера я стрітив сьпівака Шарля, котрий не зважаючи на своїх шістьдесять вісім літ, волік ся на возкості і холоді в напрямі трактирні для візників, де він обідає при однім столі з зарібниками, а замість заплати сьпіває їм пісні. Тепер він вийшов з моди, сей старий бард, але в молодости мав великий успіх. Він мабуть дуже слабкий сей бідолаха Шарль; вчера на улиці схопив его такий кашель... Тепер, коли я став багатий,

— П-ні М. Крушельниця, артистка драматична приїхала до Львова і виступить гостинно кілька разів на рускій сцені. Перший її виступ відбуде ся ві вторник в трагедії Гупцова „Уріель Акоста“, в котрій відиграє ролю Юдити.

— **Заходом руских товариств в Коломиї** відбуде ся в четвер дня 2 п. ст. цвітня 1903 р. в великій сали Каси опадности в Коломиї у XLII роковини смерті Тараса Шевченка вечер з отсеку програмою: 1. Вступне слово. 2. Бортианський: XXIX. концерт „Восхваляю...“ — хор мішаний Бояна. 3. Витвицкий: „Variations Brillantes“ — фортепян. 4. О. Колесса: „Збуду ся народе“ — деклямація. 5. Січинський: „Даремне пісне“ — хор мужеский Бояна. 6. а) Лисенко: „Минають дні“, б) Невядомский: „Місячна ніч“ — соля сопранові. 7. Січинський: „Пісне моя“ — хор мішаний Бояна. 8. Шевченко: „Послание“ — деклямація. 9. Кишакевич: „Тарасова ніч“ часть I. — терпет. 10. Колесса: „Вулиця“ — хор мішаний „Бояна“. — Початок точно о годині 8-ій вечером. — Ціни місць: I. крісло 2 К, II. крісло 1 К 50 с., III. крісло 1 К, партер 80 с., для учеників 30 с., для селян і міщан 20 с., галерія 40 с. — По концертї відбуде ся комерс.

— **Репертуар руского театру у Львові.** Перше представлення в сали товариства „Gwiazd-a“ ул. Францішканська ч. 7. Четвер, дня 2 цвітня, перший раз: „Загублений рай“, драма в 5 діях Тогобочного і Гольдета. — Субота, дня 4-го цвітня; „Скапаний сьвіт“, штука в 4 діях В. Оркана. перший раз з епілогом „Ніч“.

— **Великий огонь** вибухнув оногди в громаді Балічах, мостиского повіта, котрий знищив до гла 8 моргів молодого ліса, вартости 4000 К.

— **Двоє дітей згоріло.** В селі Голини, калуського повіта, вибухнув минушого тиждня огонь, котрий знищив до гла три загороди селянські. В одній із згорівших хат згнуло в полуміні двоє дітей селянина Глоговського: 7-літна дівчинка і 4-літний хлопцев.

— **Дитина з головою коропа.** У Франції, в місцевости Море сір Міньон уродила ся дитина з головою коропа. Дитина має очи уміщені під ухами, котрі єуть цілком похожі на плетви. Губи єуть розтяті як у риби, голова остро закінчена, ніс загнений гачковато. Дитина та живе і єть дивовижкою для всіх лікарів.

— **Відпокутував добровільно.** Абрамко Фельд з Нанової, повіта добромільського, котрого заїзвали за звєважене християнської віри, повісив ся дня 19 с. м. з обави перед карою.

Він задзвонив. Двері відчинила молоденька служниця з свічкою в руках. Ряса і сиве волосє наповнили її зараз великим повмужанєм.

— Пані обідає... но, се нічого. Відіть, отче, приговорила торопливо.

І проводячи его, услужно отворила двері, звідки полив ся ясный сьвіт та голосний веселий дитячий сьміх.

То була кляса бідної школи з помаляваними жовтою краскою стінами і чорною катедрою, над котрою висіли поруч з мапами Европи і Франції таблиця мір і ваг.

Комната ся була прибрана по святичому, — пульпіти і лавки були розставлені на, около стіни, а посеред комнати сиділа немоджк літ женщина з маленькими дівчатками.

На лица сеї женщины видні були сліди краси і за часів генерала Кавеняка мабуть була она принадною брунеткою. Чорні її очи ще тепер були повні життя, на лица красував ся здоровий румянець, тільки довгі кучері, мов білий шовк, виявляли вік, котрий без того міг назвати ся середнім. В її усьмішці було багато доброти а сама она так і дишала сидюю і здоровлем. В сій хвили, коли війшов святиченик, она припнявши скатерть до святичної атласової чорної сукні, тільки що востромила ніж в печеню индикка, з котрого видно було ароматичну начинку в каштанів.

Треба було видіти блестячі очи і чути радісні оклики маленьких дівчаток при тій церемонії. Безперечно їм не доводило ся щоденно їсти индикка з каштанями.

А все таки ті дівчатка не належали до робітничої кляси, де тільки раз на тиждень їдять ліпше та посилають дітям до безплатної

— **Вечер в Шевченкові роковини в Перемишлі** відбуде ся в четвер дня 2 цвітня 1903 заходом тов. „Перемський Боян“ в великій сали „русского Института для дівчат“ з слідуючого програмою: 1) Вступне слово, 2) Січинський: „Дніпро реве“, мішаний хор з барітоновим сольом, 3) а) Брамса: Scherzo op. 4, б) Капельнікоф: Elfentanz, 4) * * * купальні пісні мішаний хор, 5) а) Лисенко: „На городі“ і б) Нижанковский: „Верніть ся сні мої“ — соля сопранові, 6) Шевченко: „Думки“, деклямація, 7) а) Vieuxtemps: Reverie, б) Grieg: „Норвежский танец“, 8) Січинський: „Лічу в неволі“ мішаний хор в супроводі фортепяна і фісгармонії.

— **Конскрипция дітей в Чернівцях** із с. р. виказала 9365 обовязаних до науки. З тих ходить до публичних шкєл народних 6262, до шкєл приватних 1850, дома вчить ся 187, в середних шкєлах в 765. Нездібних до школи було 23 глухонімих, 16 сліпих, 17 недолугих а 120 калік. Здорових дітей остає без науки 155 або 1.6%. Після народности в 4761 німецьких, 1869 руских, 1418 волоських, 1.294 польських а 33 інших дітей. Після віроісповіданя в 2.007 жидівських, 2.489 римокат., 2.406 православних, 919 греко-кат., 516 евангелицьких а 30 вірмено-католицьких. З руских дітей ходить до шкєл: при улиці краєвої палати 749, при улиці семигородській 353, при улиці двірцевій 223, коло цїсарского огороду 47 а на передмістях: в Манастирську 157, на Клокічці 147, на Калічанці 102 а на Рошоши (в 2 школі) 71; разом: 1849 дітей.

— **Агенти вербують на Мартиніку** хлопів в Сокальщині, Камінецьчині і Радеківщині. Голловний агент осів в Сокалі і намовляє людєй, аби вибирали ся ніби-то до Франції, до „міста Мартиніки“, де будуть могли заробляти по 5 корон денно. Темні селяни записують ся справді численно і нема кому їх поучити, що засипана попелом вулькану Мартиніка — не в ніякою Франціїю. Се буде, здаєть, агент, що вербує хлопів до Бразилії до плянтації кави та цукрової тростини у французьких колонїях.

— **Небезпечний управитель.** Франц Кроткі, управитель маєтности Ясенища коло Бродів, власности п. Йосифа Мюнчинського, украв около дня 19 с. м. з вертгаймівської каси в дворі свого службодателя в Ясенищу значну скількість цінних паперів, представляючих вартість 106 тисячів корон. Дня 20 с. м. взяв Кроткі відпустку ніби то в тій цілі, щоби поїхати до Львова для поратованя здоровля свого 22-літнього сина, що був при нім і доси не

III.

Школа для дівчат.

„Цілком вірно“, думав святиченик, усївши знов в кариті та їдучи на далеку улицю Лемуан — „що гроші не можуть дати ані слави, ані таланту, а нераз навіть і спиняють успіх. Хто знає, може Ренодель звертаючи молодому чоловікови багатство, позбавляє Францію якогю ваїрцевого твору літератури. Але щож що я!... Таких мислей не годить ся висказувати голосно. Передовсім заповідь „не укради“ і має ся розуміти, я ані слова не скажу Реноделєви. Злодії, що звертають украдене, рідкі, не треба їх полахати“.

Кінь, накармлений в часі відпочинку перед домом поета, біг тепер жвавійше, як перше і не було ще сеї години, коли карита станула перед каменицею.

Мрака прорідшала, а прозирающе через неї голубе світло місяця позволяло бачити копулу пантеона та вузьку улицю з високими домами. Висївши з карити, святиченик прочитав на вивісці грубими буквами напись: „Школа для дівчат панни Латурнір“.

Аптика в Королівці

поручає

В. АЛЕРГАНДА АЛЬПЕЙСКИ ГРУДНІ ЗІЛЯ.

Зіля ті, витворювані з найцільвійших рослин альпейських, перевищують всі до тепер уживані зіля, грудні сиропи і тим подібні препарати своїми успіхами. Наслідком того они просто неоцінені при катаральних болівнях легких і проводів віддихових, при кашлю, хрипці і всіх других подібних недугах. Спосіб ужитя: Горсть зіля тих запарює ся в шклянці киплячої води і той відвар пє ся в дїтнім стані рано і вечером.

Цїна 50 сот.

Інсерати

(„оповіщення приватні“) до „Газети Львівської“, „Народної Часописи“ і всіх інших часописий приймає виключно лиш ково отворена „Агенция дневників і оголошень“ в пасажи Гавсмана ч. 9. Агенция ся приймає також пренумерату на всі дневники краєві і заграничні.

Товариство взаїмного кредиту

„ДНІСТЕР“

стоваришенє зарєєстрованє з обмеженою порукою у Львові

ПОЗИЧКИ уділяє своїм членам на $5\frac{1}{2}\%$ і 1% додатку на копшти адміністрації, за предложєнем документів виказуючих достаточну гіпотєку.

СПЛАТУ позичок розкладає догідно на рати до 10 лїт. Сума позичок інтабульованих і за порукою 1,239.243 К.

ЧЛЕНОМ може бути тїлько обезпечений трєвало в „Дністрі“ від огню.

УДІЛ членський виносить 50 К, вписове 2 К. Число членів 2.391 в 2.501 удїлами на 125.050 К.

ВКЛАДКИ щадничі приймає „ДНІСТЕР“ і опроцентовує на 4% . Сума вкладок на 1.256 книжочках 1,103.333 К.

ЧИСТИЙ ЗИСК розділяє ся частию на дивіденду для членів, частию на публичні добродїїні ціли: на церкви, бурси, захоронки, школи і т. д. На ті ціли роздано дотепер в товариства кредитового 10.840 К.

ІНФОРМАЦІІ в справах позичок уділяє Дирекция і агенти.

АГЕНЦИЯ ДНЕВНИКІВ

Ст. Соколовського
Львів, Пасаж Гавсманна ч. 9, — приймає

пренумерату і оголошеня до всіх дневників краєвих і заграничних. В тїй агенції наководить ся також головний склад і експедиция „Варшавського Тиждєвника ілюстрованого“. До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймає оголошеня виключно лиш та агенция.

Дуже величавий

образ комнатний
представляючий

„ПРИЧАСТЄ“

мальований артистом Бєзєрским в природних красках.

Величина образа 55×65 цтм.

Цїна образа 6 корон разом в поштовою пересилкою.

Набути можна у

Антонна Хойнацного

Львів, ул. Руска ч. 3.

Головна агенция дневників

СТ. СОКОЛОВСКОГО

у Львові, пасаж Гавсманна ч. 9,

приймає пренумерату і оголошеня до всіх дневників краєвих і заграничних.

До „Народної Часописи“ і „Газети Львівської“ може приймає оголошеня виключно лиш ся агенция.

СТЕЛЯ

найновїйший інструмент сальоновий швайцарський, самограй, ноти металеві без гачиків в ріжних величинах. Продає Соболевський годинникар у Львові, площа Марийська (готель французский).